LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS ĮMONIŲ KAUNO, KAZLŲ RŪDOS MOKOMOSIOS, MARIJAMPOLĖS, PRIENŲ, ŠAKIŲ MIŠKŲ URĖDIJŲ, DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS TVARKOMŲ MIESTO MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ IR VALSTYBĖS ĮMONĖS VARĖNOS MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PATIKSLINIMO PATVIRTINIMO

2015 m. gegužės 25 d. Nr. D1-433
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 22, 44.6 ir 47 punktais:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. valstybės įmonės Kauno miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.2. valstybės įmonės Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.3. valstybės įmonės Marijampolės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.4. valstybės įmonės Prienų miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.5. valstybės įmonės Šakių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.6. Druskininkų savivaldybės tvarkomų miesto miškų vidinės miškotvarkos projektą;

1.7. valstybės įmonės Varėnos miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto patikslinimą.

2. N u s t a t a u , kad:

2.1. valstybės įmonių Kauno, Kazlų Rūdos mokomosios, Marijampolės, Prienų Šakių miškų urėdijų, Druskininkų savivaldybės tvarkomų miesto miškų vidinės miškotvarkos projektai ir valstybės įmonės Varėnos miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto patikslinimo originalai saugomi Aplinkos ministerijos Miškų departamento Miškotvarkos ir miško išteklių skyriuje adresu: A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius;

2.2. šiuo įsakymu patvirtintas valstybės įmonės Šakių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.;

2.3. šis įsakymas be priedų skelbiamas Teisės aktų registre.

Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas

VĮ KAZLŲ RŪDOS MOKOMOSIOS MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SANTRAUKA

Vidinės miškotvarkos projektas yra miškų ūkio veiklos planas, rengiamas visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei ir skiriamas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti. Jis turi užtikrinti nepertraukiamą miško išteklių ir miško žemės daugiatikslį naudojimą, patenkinant socialines, ekonomines, ekologines, kultūrines dabartinės ir ateinančių kartų reikmes.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems valstybinės reikšmės miškams, panaudojant 2013 metų valstybinės miškų (sklypinės) inventorizacijos duomenis. Valstybinė miško išteklių (sklypinė) inventorizacija, kurios tikslas – įvertinti miško valdos išteklius pagal kiekybinius ir kokybinius rodiklius, atlikta valstybės lėšomis visų nuosavybės formų miškuose, vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“, Valstybinės miškų tarnybos prie Aplinkos ministerijos Sklypinės miškų inventorizacijos lauko ir kameralinių darbų VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje paslaugų atlikimo 2013 m. gegužės 3 d. sutartimi Nr. 9, naudojant 2012 metų aerofotografavimo medžiagą (ortofoto planus) ir 2013 metų gamybos spalvotas spektrozonines aerofotonuotraukas. Planinė-kartografinė medžiaga ir vidinės miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis 2013 m. rugpjūčio 30 d. VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartimi Nr. 1S-63-7744 su VĮ Kazlų Rūdos mokomąja miškų urėdija. Pagal šį projektą bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos miškai ateinantį dešimtmetį.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos užsakymu, VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos administruojamoje teritorijoje inventorizuota 37059 ha visų nuosavybės ir valdymo formų miškų, iš jų 29292 ha (79,0 %) patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų. Valstybinės reikšmės miškų plotai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr.1154 „Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo“ ir paskirstyti pagal Aplinkos ministerijos parengtas schemas ir sąrašus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 17 d. nutarimu Nr. 454 „Dėl valstybinės reikšmės miškų perdavimo patikėjimo teise valdyti valstybės įmonėms miškų urėdijoms“.

Inventorizacijos metu nustatytos sklypų ribos, nustatytu tikslumu aprašyti (inventorizuoti) visi taksaciniai sklypai pagal augavietes, funkcinę paskirtį, medynų rodiklius ir duomenų bazių reikalavimus.

Parengti duomenys apie VĮ mokomosios miškų urėdijos (valdos) miško išteklius, jų našumą bei produktyvumą, funkcinę, erdvinę, amžiaus ir rūšinę struktūrą, miško įrenginius ir techninį aprūpinimą, saugomas teritorijas, Raudonosios knygos objektų (lizdaviečių, gyvūnų, augalų) radavietes, kertines miško buveines, vykdytas ūkines priemones.

Vidinės miškotvarkos projekto turinį valstybinei valdai sudaro: aiškinamasis raštas, taksoraštis (visų inventorizuotų miško sklypų aprašymai), suvestiniai miškų inventorizacijos duomenys, miško ūkinių priemonių projektavimo žiniaraščiai ir kartografinė medžiaga – miškų žemėlapiai (M 1: 10 000), medynų ir kiti tematiniai planai (M 1: 20 000), apžvalginiai žemėlapiai (M 1: 50 000). Taksoraščiai ir kartografinė medžiaga paruošta visų nuosavybės formų miškams, kuriuose atlikta valstybinė miškų inventorizacija. Visa parengta miškotvarkos medžiaga perduota užsakovui – VĮ Kazlų Rūdos mokomajai miškų urėdijai.

VĮ Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija yra išskirtinė valstybinė miško įmonė; joje be įprastinės miško ūkinės veiklos atliekami moksliniai tyrimai, vykdomas studentų mokymas.

VĮ mokomosios miškų urėdijos teritorija priskirta aštuonioms girininkijoms (Novos, Braziūkų, Agurkiškės, Šališkių, Višakio Rūdos, Jūrės, Kazlų Rūdos, Bagotosios). Vidutinis girininkijos plotas – 4632 ha, valstybinės reikšmės miškų – 3663 ha. Vidutinis kvartalo plotas – 65 ha, valstybinės reikšmės miškų – 63,1 ha, taksacinio sklypo – 1,6 ha. VĮ mokomosios miškų urėdijos administruojamos teritorijos miškai yra išsidėstę Kazlų Rūdos (88,0 %), Kauno rajono (7,9 %),

Marijampolės (0,4 %) ir Prienų rajono (3,7 %) savivaldybių teritorijose. VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijos miškingumas – 54,7 %.

Bendras saugomų teritorijų ir miškų su apribotu ūkiniu režimu plotas (miško žemė) VĮ mokomosios miškų urėdijos teritorijos miškuose sudaro 6834 ha, iš jo saugomų teritorijų – 1985 ha, arba 19 proc. miško žemės ploto. Valstybinės reikšmės miškuose šios teritorijos užima 4947 ha (17,1 %), iš jo saugomos teritorijos – 1862 ha (6,4 proc.).

VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje išskirti 4 valstybiniai (ar jų dalys), 3 savivaldybių draustiniai. Taip pat Natura 2000 teritorijos: paukščių apsaugai svarbi teritorija ir dvi buveinių apsaugai svarbios teritorijos. VĮ mokomosios miškų urėdijos veiklos teritorijos miškuose suskaičiuojami 7 valstybės saugomi objektai, įrašyti į Kultūros vertybių registrą. Be paminėtų saugomų teritorijų svarbią reikšmę turi sklypai su Raudonosios knygos augalų rūšių radavietėmis (1 skl.), paukščių perimvietėmis (2 skl.), lizdavietėmis (34 vnt.), lizdaviečių apsaugos zonomis, kertinėmis miško buveinėmis (84 skl. – 293,5 ha), potencialiomis kertinėmis miško buveinėmis (10 skl. – 15,4 ha), ekologiniu požiūriu vertingais miško sklypais (387 ha), miško sklypai su pavieniais senmedžiais (73 skl.).

Miškų mokslinio tyrimo ir mokymo bei selekcinės sėklininkystės objektams priskirti miškų plotai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 5 d. nutarimu Nr.133 ,,Dėl miškų mokslinio tyrimo ir mokymo bei sėklininkystės objektams priskirtų miškų plotų patvirtinimo“, VĮ Kazlų Rūdos mokomojoje miškų urėdijoje sudaro 829 ha.

VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos valdomų valstybinių miškų rodikliai

Miškai miškų grupėms ir pogrupiams priskirti vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo reikalavimais, Miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašu ir Miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 1171 ,,Dėl miškų priskyrimo miškų grupėms tvarkos aprašo ir miškų priskyrimo miškų grupėms normatyvų patvirtinimo“.

Ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai (II gr.) miškai (miško žemė), kuriuose tikslinis medienos naudojimas praktiškai nevyksta, užima 1011 ha (3,5 %), apsauginiai (III gr.) – 3935 ha (13,6 %), ūkiniai (IV gr.) – 24037 ha (82,9 %) miško žemės ploto. Kiekvienos miškų grupės miškams nustatytas ūkininkavimo tikslas ir ūkinis režimas, o pagal funkcinę miško paskirtį miškai priskirti atitinkamiems pogrupiams.

VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos miškai miškų grupėms priskirti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 ,,Dėl Alytaus, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 520 (LRV 2004 m. lapkričio 9 d. nutarimo Nr. 1423 redakcija) ,,Dėl Kauno apskrities miškų priskyrimo miškų grupėms“ ir Prienų rajono miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 520.

Miško žemė užima 28987 ha (98,9 %). Medynai (27206 ha) dengia 93,9 % miško žemės. Dirbtinai atkurti ir įveisti medynai bei vykmečio želdiniai sudaro 7784 ha arba 28,6 % viso medynų ploto. Neapaugusi mišku miško žemė užima 925 ha (3,2 % viso miško žemės ploto), iš jos kirtavietės sudaro 545 ha (1,9 %).

Ne miško žemė užima 321 ha (1,1 %) plotą, iš jos vandenys – 139 ha (0,5 %.), pelkės – 110 ha (0,4 %), keliai ir užstatyta žemė, kita žemė (trasos, nenaudojama, pažeista) – 55 ha (0,2 proc.).

Didesniojoje miškų dalyje – 18527 ha (68,1 %) plote – vyrauja spygliuočių medynai, iš jų 48,5 % sudaro pušynai, 19,5 % – eglynai. Minkštųjų lapuočių medynai užima 8650 ha arba sudaro 31,8 %, iš jų 18,5 % sudaro juodalksnynai, 12,6 % – beržynai, 0,5 % – drebulynai. Kietųjų lapuočių medynai teužima 29 ha, iš jų ąžuolynai – 23 ha.

Bendras medynų tūris – 7907,5 tūkst. m^3 medienos. Vidutinis (visų) medynų tūris 1 ha – 291 m^3, brandžių – 366 m^3, einamasis prieaugis – 8,43 m^3/ha per metus. Vidutinis medynų skalsumas – 0,77, bonitetas – 1,0, amžius – 58 metai.

III ir IV miškų grupių medynai pagal plotą brandumo grupėmis pasiskirsto taip: jaunuolynai – 25,4 %, pusamžiai – 44,1 %, bręstantys – 13,7 % ir brandūs – 16,8 %.

VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos miškuose vyrauja laikinai perteklingo drėgnumo (L hidrotopas – 38,1 %), normalaus drėgnumo (N hidrotopas – 31,0%), nederlingos (b trofotopas – 49,8 %) – svarbiausios pušynų augavietės. Miškuose dažniausiai aptinkami brukninis-mėlyninis (vm – 29 %) ir mėlyninis (m – apie 19 %) ar mėlyninis-kiškiakopūstinis (mox – 17 %) miško tipai.

Pagal dirvožemio granuliometrinę sudėtį miškuose dominuoja lengvi mineraliniai dirvožemiai, sudarantys apie 77 % ploto. Dvinariai (lengvi ant sunkių) mineraliniai dirvožemiai urėdijos miškuose sudaro apie 6 %, organiniai – daugiau kaip 17 % ploto.

Miško auginimo ir naudojimo priemonių veiksmingumo analizė

Miško ūkinė veikla (miškininkavimas) apima miško apsaugos, naudojimo, atkūrimo, ugdymo, melioracijos medžioklėtvarkos ir kitus darbus. Projekte pateikti ir įvertinti medynų rodiklių kiekybiniai (ploto, bendro stiebų ir brandžių medynų tūrio, prieaugio ir kt.) ir kokybiniai (rūšinės sudėties, medynų sveikatingumo, stabilumo ir kt.) pokyčiai dėl projektuotų ir valdytojo iniciatyva įvykdytų miško ūkinių priemonių bei ekonominiai veiklos rezultatai.

Pagal 2003 m. miškotvarkos projektą (valstybinės reikšmės miškams) buvo numatyta kasmet iškirsti po 118,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Nustatytais pagrindiniais kirtimais paruošta mediena turėjo sudaryti apie 71 %, ugdomaisiais – 15 %, sanitariniais – apie 13 %, specialiaisiais – per 2 %. Pagrindiniais kirtimais paruošta spygliuočių mediena turėjo sudaryti daugiau kaip 53 %, minkštųjų lapuočių – apie 47 %, iš jos drebulių – apie 0,5 %. Neplynaisiais (atvejiniais, atrankiniais) pagrindiniais kirtimais projektuota iškirsti per 12 % viso pagrindiniais kirtimais iškertamo medienos kiekio ir daugiau kaip 21 % pagrindiniais kirtimais kertamų medynų ploto. Pagrindiniais kirtimais iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuota iškirsti po 3,0 m^3, o visų rūšių kirtimais – po 4,4 m^3 likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais projektuota iškirsti daugiau kaip 76 % einamojo prieaugio (nuo stiebų su žieve medienos).

Per projekto galiojimo laikotarpį (2004-2013 m.) pagrindinių miško kirtimų metinė biržė pagal iškirstos medienos tūrį iškirsta daugiau kaip 88 %, ugdomųjų – per 94 %, sanitarinių – apie 91 %, specialiųjų 65 % projektuotos. Bendra kirtimų apimtis pagal iškirstą likvidinę medieną įvykdyta apie 89 % projektuotos. Pagrindiniais kirtimais iš vieno hektaro medynų iškirsta 2,7 m^3, o visų rūšių kirtimais 3,9 m^3 likvidinės medienos. Visų rūšių kirtimais iškirsta 65 % einamojo prieaugio (nuo stiebų su žieve medienos). Atskiriems vykmečio metams miško naudojimo apimtis buvo peržiūrima ir tvirtinama Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais. Patvirtinta vidutinė metinė apimtis vidutiniškai apie 12 % mažesnė nei projektuota. Patvirtintos naudojimo apimties buvo laikomasi.

Neplynuosius pagrindinius (atvejinius, atrankinius) kirtimus VĮ Kazlų Rūdos mokomoji miškų urėdija įvykdė. Pagal kertamų medynų plotą šie kirtimai sudarė per 20 %, o iškirstą medieną – daugiau kaip 12 %. Didėja ir šių kirtimų efektyvumas. Po atvejinių kirtimų paskutiniųjų atvejų per 98 % ploto susiformavo nauji medynai.

Miškotvarkos numatyta bendra ugdomųjų kirtimų apimtis pagal šiais kirtimais aprėpiamą plotą įvykdyta 108 % (jaunuolynų ugdymo – daugiau kaip 94 %, retinimo – 100 %, einamųjų – 124 %). Miško ugdomieji kirtimai atliekami laiku ir kokybiškai. Miškotvarkos lauko darbų metu įvertinta 3255 ha (per penkerius paskutiniuosius metus) ugdytų medynų ugdymo kokybė (patenkinamai, nepatenkinamai). Patenkinamai įvertinta apie 98 % ugdyto medynų ploto. Nepatenkinamai atlikti ugdomieji kirtimai tesudaro per 2 %. Pagrindinė priežastis, lėmusi neigiamą ugdomųjų kirtimų įvertinimą, yra netinkamas ugdomųjų kirtimų intensyvumas: per mažas – 63 %, per didelis – 10 %. 2013 m. inventorizuotas mažas (apie 3 %) nedelsiant ugdytinų medynų plotas. Tai iš dalies rodo, kad ugdomieji kirtimai yra atliekami laiku ir yra tinkamo intensyvumo. Po laiku ir kokybiškai atliktų jaunuolynų ugdymo kirtimų (per 62 %, retinimo – daugiau kaip 51 % ploto) tikslinės medžių rūšys, įeinančios į medynų rūšinę sudėtį, sudaro 60 proc. (6 koeficientus) ir daugiau.

Želdinant atkurta apie 54 % (projektuota – virš 76 %) biržių, miškas savaime atsikūrė daugiau kaip 46 proc. buvusių kirtaviečių. Miško želdinimu atkurtuose plotuose vyrauja želdintos medžių rūšys, sudarančios daugiau kaip 99 % ploto. Iš 906 ha mišku savaime atsikūrusių kirtaviečių apie 98 % ploto atžėlė minkštaisiais lapuočiais, daugiausia (apie 97 %) juodalksnynais ir beržynais. Ir tik apie 1 % – drebulynais. Žėlimą šiomis rūšimis lėmė augavietės (derlingumas, užmirkimas ir pelkėtumas). Miškotvarkos metu inventorizuota 1426 ha paskutiniojo vykmečio želdinių. Pagal želdinių būklę (kokybę) geri želdiniai sudaro – 85,3 proc. (1216 ha), patenkinami – 14,6 % (209 ha), blogi ir žuvę – 0,1 % (1 ha). Mišrūs spygliuočių-lapuočių ar lapuočių-spygliuočių želdiniai sudaro daugiau kaip 31 %.

Svarbesni miškininkavimo rezultatai, miško rodiklių pokyčiai ir išvados:

- dėl bendrosios miškų ūkio politikos ir konkrečios VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos veiklos, per vykmetį reikšmingai – 868 ha – 3,1 % – padidėjo miško žemės plotas (medynų – 122 ha – 0,5 %), atitinkamai sumažėjo nenaudojamų žemės ūkio naudmenų, kitų ne miško žemės plotų;
- VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijos miškingumas padidėjo nuo 53,9 % (2003 m.) iki 54,7 % (2013 m.);
- stabili VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos medynų rūšinė sudėtis su pastebima spygliuočių ploto didėjimo tendencija. Dėl naujų miškų įveisimo, lapuočių kirtaviečių atkūrimo spygliuočių medžių rūšimis, ypač eglėmis, ir ugdomųjų kirtimų įtakos 2,5 % padidėjo VĮ mokomosios miškų urėdijos pušynų ir 1,4 % eglynų, vienų vertingiausių medynų, plotai;
- optimalėja III-IV miškų grupių medynų amžiaus struktūra. Daugiau kaip 3 % padidėjo jaunuolynų plotas ir apie 7 % sumažėjo buvęs labai didelis pusamžių medynų plotas;
- vidutinis medynų amžius, labiausiai priklausantis nuo pagrindinių kirtimų intensyvumo ir miškų įveisimo apimties, VĮ mokomosios miškų urėdijos miškuose padidėjo 2 metais;
- didėja medynų našumas. Dėl didelio medienos prieaugio, sąlygojamo rūšinės sudėties ir tankumo reguliavimo ugdomųjų kirtimų amžiuje, saikingų sanitarinių kirtimų ir objektyvesnės apskaitos, 1 ha nustatytas 53 m^3 didesnis vidutinis stiebų medienos su žieve tūris. Brandžių medynų tūrio didėjimo tempas buvo dar spartesnis. Brandžių medynų tūris 1 ha – vienas svarbesnių miškininkavimo kokybės rodiklių – 2013 m. nustatytas 65 m^3 didesnis nei 2003 m. (padidėjo nuo 301 m^3/ha iki 366 m^3/ha). Bendras medynų tūris per vykmetį padidėjo 1439,1 tūkst. m^3. Tai rodo, kad dabartinė medynų formavimo sistema užtikrina pakankamą medynų tvarumą ir tūrio prieaugio kaupimą brandai;
- kasmet VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos miškų hektare priauga 8,43 ±0,1 m^3 stiebų (su žieve) medienos. Didžiausių medžių stiebų tūrio prieaugiu urėdijos miškuose pasižymi eglynai (9,3 m^3/ha), pušynai (8,5 m^3/ha) ir drebulynai (8,4 m^3/ha);
- pagerėjus želdinimo ir želdinių priežiūros darbų kokybei, labai gera tapo vykmečio želdinių būklė: geri želdiniai sudaro 85,3 %, patenkinami – 14,6 %, blogi ir žuvę – 0,1 % (2003 m. geri želdiniai sudarė per 70 %, patenkinami – daugiau kaip 29 %, blogi ir žuvę – apie 1 %);
- III-IV grupių miškuose yra susikaupęs 486 perbrendusių medynų plotas, daugiausia juodalksnynų (per 64 %), beržynų (daugiau kaip 16 %), drebulynų (per 3 %), kurių tolimesnis laikymas dėl medienos kokybės blogėjimo, medynų tvarumo mažėjimo ir medienos tūrio prieaugio nuostolio yra netikslingas;
- VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose miškuose vystoma rekreacinė infrastruktūra – įrengtas informacinis centras, stovyklavietė, 38 poilsiavietės, 50 atokvėpio vietų, regykla, rekreacinis ir pažintinis takai, kiti objektai. VĮ mokomoji miškų urėdija aktyviai dalyvauja aplinkosaugos renginiuose, organizuoja miškasodžio talkas, globoja jaunuosius miško bičiulius;
- VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos miškai sertifikuoti 2004 m., resertifikuoti 2009 m. Gautas FSC sertifikatas garantuoja, kad VĮ mokomosios miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškuose miškininkaujama prisilaikant nacionalinių teisės aktų ir tarptautinių reikalavimų, išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus ir

subalansuoto miškų ūkio principais, suderinus ekonomines, ekologines ir socialines miško funkcijas.

Didelis briedžių ir elnių tankumas praėjusio amžiaus VII-IX dešimtmečiais padarė didelę žalą pušų jaunuolynams, eglynams. Tai rodo mažas III-V amžiaus klasių pušynų plotas, sumažėjęs eglynų stabilumas, sumažėjusios neplynųjų kirtimų vykdymo galimybės (dėl pažeisto II eglių ardo). Esama briedžių ir tauriųjų elnių gausa sąlyginiais elniais (pagal preliminarų žvėrių skaičių) 1,8 karto viršija apskaičiuotą teritorijos talpą.

Miško ūkinių priemonių projektas ateinančiam dešimtmečiui

Ūkinių priemonių projektavimas vykdytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymu, Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, Miško kirtimų taisyklėmis, Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis ir kitais teisės aktais.

Projektavimo tikslas yra parengti ir pagrįsti sprendimus dėl ilgalaikių valdos tikslų, kurie turi garantuoti visų miško funkcijų užtikrinimą bei tvarų ir subalansuotą miškų ūkį. Svarbiausi ilgalaikiai tikslai miško valdos mastu yra optimalios miško funkcinės struktūros, miško rūšinės sudėties, miško amžiaus ir erdvinės struktūros palaikymas, visų miško funkcijų užtikrinimas bei tvaraus ir subalansuoto miško ūkio garantavimas. Ūkinė veikla saugomose teritorijose projektuota griežtai laikantis visų šią veiklą reglamentuojančių dokumentų, nedarant neigiamos įtakos saugomiems kompleksams.

Visų rūšių miško kirtimais kasmet projektuojama iškirsti vidutiniškai po 117,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniais kirtimais projektuojama iškirsti apie 73 %, ugdomaisiais – apie 20 %, sanitariniais – per 6 % ir specialiaisiais – daugiau kaip 1 % likvidinės medienos. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto projektuojama iškirsti 5,51 m^3 stiebų (4,3 m^3 likvidinės) medienos. Stiebų su žieve medienos tūrio prieaugio naudojimas sudarys per 65 %. Kasmet miško kirtimais bus apimama 3,5 % viso medynų ploto. Energetinėms reikmėms kasmet gali būti panaudota iki 34,2 tūkst. m^3 medienos su žieve.

Vykmečiui projektuojama metinė kirtimų apimtis

Kirtimų rūšis	Metinė apimtis							
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinės medienos proc. nuo bendro tūrio	iškertama likvidinė mediena iš 1 ha, m^3	iškertama likvidinė mediena, tūkst. m^3, pagal miškų grupes		
		stiebų	likvi-dinis			II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	288	106,2	85,0	80	295		12,5	72,5
Ugdomieji kirtimai, iš viso	675	32,0	23,1	72	34	1,6	3,2	18,3
- jaunuolynų ugdymas	200	4,2	0,5	12	2		0,1	0,4
- retinimai	117	4,8	3,5	73	30	0,1	0,5	2,9
- einamieji kirtimai	358	23,0	19,1	83	53	1,5	2,6	15,0
Sanitariniai kirtimai	x	9,3	7,4	80	x	0,2	0,9	6,3
Specialieji kirtimai	x	2,5	1,5	60	x	0,3	0,1	0,1
Iš viso	**963**	**150,0**	**117,0**	**78**	**121**	**2,1**	**4,5**	**4,4**

Projektuojama metinė miško želdinimo apimtis pirmajam penkmečiui sudarys 135,4 ha (37,6 %), žėlimo – 208,2 ha (57,8 %), mišraus atkūrimo – 16,4 ha (4,6 %). Antrajam vykmečio penkmečiui miško atkūrimo apimtis bus patikslinta suprojektavus biržes 2020–2024 metams. Mišrūs spygliuočių-lapuočių ir atvirkščiai lapuočių-spygliuočių želdiniai sudarys apie 23 %, iš jų su ąžuolais – per 1 %.

Miško naudojimo rodikliai pagal miškų grupes

R o d i k l i a i	Bendri	Miškų grupė		
		II	III	IV
1. Iškertama mediena iš 1 ha mišku apaugusio ploto, m^3:				
- stiebų su žieve	5,5	1,4	7,0	6,3
- likvidinė	4,3	0,9	5,4	5,0
iš jos pagrindiniais kirtimais (stiebų su žieve mediena)	4,1	0,1	5,2	4,9
2. Tarpinio naudojimo proc. nuo iškertamos stiebų su žieve medienos	26,0	90,6	25,6	22,5
iš jo ugdomaisiais kirtimais	17,7	50,9	16,7	16,0
3. Einamojo prieaugio naudojimas	84,5	27,8	100,9	91,8
4. Miško naudojimo proc. nuo bendro medynų tūrio	2,9	0,8	3,6	3,3

Miškai pagal gamtinį degumą suskirstyti į 3 degumo klases: 1 (didelio) – 53 %, 2 (vidutinio) – 20 %, 3 (mažo) – 27 %. VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos tiesiogiai valdomi miškai pasižymi dideliu gamtiniu degumu, vidutinė degumo klasė – 1,8. Priešgaisrinių priemonių planas parengtas visiems VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorijoje esantiems miškams.

Visa VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos teritorija suskirstyta į medžioklės plotų vienetus. Medžioklės plotuose, vadovaujantis normatyvais, nustatyta leistina žvėrių gausa, suprojektuotos biotechninės priemonės. VĮ mokomosios miškų urėdijos miškuose rekomenduojama laikyti 69 briedžius, 51 taurųjį elnią, 1268 stirnas ir 396 šernus.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes.

Vidmantas Dičkalnis, VĮ Kazlų Rūdos mokomosios miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto vadovas.